

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สิทธิผู้ป่วยเป็นประเด็นที่กล่าวถึงกันมากและถือเป็นประเด็นสำคัญในระบบบริการสุขภาพ เพราะสิทธิผู้ป่วยนั้นเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนควรได้รับจากบริการทางสุขภาพ เป็นสิทธิที่ผู้ป่วยสามารถแสดงกับผู้อื่นเพื่อคุ้มครองหรือรักษาผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตนเอง (แสวง, 2538) ประกอบกับสังคมไทยในปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับหลักการของการปฏิบัติคือ การกระทำต่างๆจะต้องเป็น ไปอย่าง โปร่งใส และตรวจสอบได้ ดังจะเห็น ได้จากการมีกฎหมายเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค การมีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งล้วนเป็นวัตถุประสงค์เพื่อรองรับหลักการดังกล่าว (สมศักดิ์, แสวง, และอเนก, 2545) ทำให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและเรียกร้องสิทธิของตนเองได้อย่างมีอิสระ อีกทั้งวิชาชีพทางด้านสุขภาพมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ระบบธุรกิจมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การรักษาพยาบาลและผู้ใช้บริการมีการเปลี่ยนแปลงไป ทุกอย่างถูกมองเป็นเรื่องของค่าตอบแทนดังนั้นผู้ให้บริการจึงมีความคาดหวังต่อผลการรักษาและบริการที่ได้รับมากขึ้น (ประภัสสร, 2545; สิริธยา, 2540) ประกอบกับการเผยแพร่ข่าวสารที่เข้าถึงประชาชน ได้อย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่ทันสมัยส่งผลให้ ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารด้านสิทธิของตนเอง และการเรียกร้องสิทธิของประชาชน เพิ่มมากขึ้น จากเหตุผลเหล่านี้ ทำให้สิทธิผู้ป่วยเป็นประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจและคาดหวังต่อสิทธิที่ตนพึงจะได้รับมากขึ้น เพราะถือเป็นสิทธิพึงมีพึงได้ของตนเอง และได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย

องค์กรวิชาชีพทางด้านสุขภาพ และหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย แพทยสภา สภาการพยาบาล สภานิติศาสตร์ ทันตแพทยสภา และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหานี้ จึงได้ร่วมกันออกคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยขึ้นเมื่อ 16 เมษายน 2541 โดยมีเจตนารมณ์ เพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ กับผู้บริการตั้งอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจอันดี ก่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ป้องกันการฟ้องร้องที่อาจเกิดจากการให้บริการที่ไม่เป็น ไปตามความคาดหวังของผู้ป่วย (พัชรีย์, 2541) โดยให้มีการติดตั้งคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยในสถานบริการทางสุขภาพทุกแห่ง เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทางด้านสุขภาพได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของผู้ป่วย ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า บุคลากรทางด้านสุขภาพมีความตระหนักถึงสิทธิผู้ป่วยดังกล่าว โดยเฉพาะพยาบาลซึ่งถือว่าเป็นบุคลากรที่อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยมากที่สุดและมีการปฏิบัติกรพยาบาลให้กับผู้ป่วยอยู่ตลอดเวลา ผลการศึกษาวิจัย

เชิงสำรวจตามการรับรู้และการปฏิบัติของพยาบาล ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย แสดงให้เห็นว่าพยาบาลมีการรับรู้ และการปฏิบัติตามสิทธิผู้ป่วยตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยอยู่ในระดับสูง (กัลยาณี, 2543) ในส่วนของการปฏิบัติที่เป็นการพิทักษ์สิทธิต่อผู้ป่วย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยที่เสี่ยงต่อการถูกละเมิดสิทธิ เช่นผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง พบว่าพยาบาลมีการปฏิบัติเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยอยู่ในระดับที่ดีหรือปฏิบัติบ่อยครั้ง (วรุณศิริ, 2543; แสงเคื่อน, 2544) ผลการศึกษาเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสิทธิผู้ป่วยและให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยและปฏิบัติตามบทบาทของการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย ควบคู่ไปกับการปฏิบัติการพยาบาล

อย่างไรก็ตาม สำหรับกลุ่มผู้ป่วยเอดส์พบว่ายังมีปัญหาในเรื่องของการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย เช่น การศึกษาของจิราภรณ์ (2542) ซึ่งพบว่าพยาบาลวิชาชีพ มีการปฏิบัติเพื่อพิทักษ์สิทธิในการพยาบาลผู้ป่วยเอดส์โดยรวม อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง เนื่องจากมีพยาบาลเพียงจำนวนน้อยหรือต่ำกว่าร้อยละ 50 คำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิในการพยาบาลผู้ป่วยเอดส์ และการศึกษาของนิภาพร (2544) ซึ่งศึกษาในพยาบาลของโรงพยาบาลทั่วไปแห่งหนึ่ง พบว่า พยาบาลส่วนใหญ่มีการปฏิบัติต่อผู้ป่วยเอดส์ตามสิทธิของผู้ป่วยอยู่ในระดับปานกลางหรือเป็นบางครั้ง และมีเพียงร้อยละ 22.4 ที่ปฏิบัติต่อผู้ป่วยเอดส์ตามสิทธิของผู้ป่วยบ่อยครั้งหรือเป็นประจำ แต่การศึกษาของอรพรรณ (2544) เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ คัดเชื้อเอช ไอ วี/ผู้ป่วยเอดส์ในการ ได้รับสิทธิตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยนั้นพบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่ได้รับสิทธิตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยเกือบทุกด้านเช่น ด้านสิทธิในการ ได้รับข้อมูลด้านสิทธิในความเป็นส่วนตัว ด้านสิทธิในการ ได้รับบริการด้านสุขภาพ ส่วนด้านสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลนั้น มีเพียงร้อยละ 45 ที่ได้รับสิทธิ ผลการวิจัยที่ผ่านมาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ยังไม่มีความสอดคล้องกันระหว่างการรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยเรื่องการปฏิบัติตามสิทธิผู้ป่วย โดยเฉพาะในเรื่องการพิทักษ์สิทธิ ซึ่งอาจเป็นด้วยงานวิจัยที่มีการออกแบบวิจัยต่างกัน บริบทต่างกัน จึงทำให้ไม่สามารถสรุปได้แน่นอนว่าการรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์ที่มีต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามการรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วย โดยศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ทั้งของพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย โดยเฉพาะการศึกษาในบริบทของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยปฏิบัติงาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริบทที่จะศึกษานี้มีความสำคัญ เพราะเป็น โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ มีขนาดใหญ่ มีศักยภาพในการรักษาพยาบาลที่เน้นปัญหาซับซ้อนรุนแรง จนถึงวิกฤต โดยบุคลากรที่มีความรู้และความชำนาญเฉพาะทาง และมีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการรักษาพยาบาล อีกทั้งเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์

เรียนการสอนของนักศึกษาสาขาแพทย์ พยาบาลและวิชาชีพทางสุขภาพอื่นๆ (ทัศนฯ, 2542) ดังนั้นผู้รับบริการจึงต้องได้รับการซักประวัติและตรวจร่างกายซ้ำๆ โดยที่ผู้รับบริการอาจไม่ต้องการให้เป็นเช่นนั้น ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจเป็นการละเมิดสิทธิผู้ป่วยโดยไม่ตั้งใจ

นอกจากนี้โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ยังมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางโรคติดเชื้อ มีการสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ โรคเอดส์ชัดเจน อย่างเช่น การวิจัยเรื่องยาต้านไวรัส โรคติดเชื้อฉวยโอกาส หรือวัคซีนเอดส์ ทำให้มีผู้ป่วยเอดส์ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก ดังนั้นบริบทโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย เป็นบริบทหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาประกอบทั้งสถานการณ์ของโรคเอดส์ในปัจจุบันที่ยังมีจำนวนผู้ป่วยมาก โดยพบว่าจำนวนผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการจากสถานบริการทั้งภาครัฐและเอกชน ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 ถึง พฤษภาคม 2545 รวมทั้งสิ้น 268,699 ราย จำแนกเป็นผู้ป่วยเอดส์จำนวน 195,982 ราย และผู้ติดเชื้อที่มีอาการจำนวน 72,717 ราย (กองระบาดวิทยา, 2545) และด้วยสภาพสังคมปัจจุบันยังคงมีความกลัว การรังเกียจ ความระแวงต่อผู้ป่วยเอดส์ (ปนัดดา, 2540) แม้แต่บุคลากรทางด้านสุขภาพยังมีความรู้สึกไม่สบายใจในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ มีความกลัวที่จะให้การดูแลและรับรู้ถึงความเสี่ยงต่อการติดเชื้อจากการปฏิบัติงาน (ประณีต, สิริจันทร์, และศิริจันทร์, 2543; อรัญญา และวงจันทร์, 2539) ทำให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้รับการดูแลที่ไม่เต็มที่ และมีโอกาสไม่ได้รับการพิทักษ์สิทธิเท่าที่ควร หรือแม้แต่อาจถูกละเมิดสิทธิได้ ความรู้สึกไม่สบายใจ และวิตกกังวลต่อการติดเชื้อเอชไอวี และเชื้อฉวยโอกาส จากการให้การรักษา จึงถือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์อย่างหนึ่ง (จิราภรณ์, 2542; นิภาพร, 2544)

จากประเด็นปัญหาและสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาในประเด็นของการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์โดยทำการศึกษาทั้งพยาบาลและผู้ป่วย เพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติเพื่อพิทักษ์สิทธิต่อผู้ป่วยเอดส์ของพยาบาลและการรับรู้ของผู้ป่วยต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิของพยาบาล ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย เป็นอย่างไร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ และเปรียบเทียบการรับรู้ของการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ ระหว่างพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาแนวทางการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ให้เห็นเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับการรับรู้ของผู้ป่วยเอดส์ต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของพยาบาลต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ป่วยต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย
3. เปรียบเทียบการรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์ต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย

### คำถามของการวิจัย

1. ระดับการรับรู้ของพยาบาลต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยเป็นอย่างไร
2. ระดับการรับรู้ของผู้ป่วยเอดส์ต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยเป็นอย่างไร
3. ระดับการรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ระดับการรับรู้ของพยาบาลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยเป็นอย่างไร

### สมมติฐานการวิจัย

การรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์ต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

### ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์ต่อการปฏิบัติเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ โดยทำการศึกษาในพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยแผนกอายุรกรรม ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ในประเทศไทย 2 แห่ง ช่วงระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่ เดือน เมษายน ถึง กันยายน 2546

## นิยามศัพท์

การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามการรับรู้ของพยาบาล หมายถึง การที่พยาบาลมีความรู้สึก ความคิดและความเข้าใจถึงการกระทำหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงของตนเองในบทบาทการพยาบาลต่อผู้ป่วยเอดส์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ป่วยที่มีอยู่ให้ผู้ป่วยได้รับสิทธินั้น ตามกรอบคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยทั้ง 10 ข้อ ซึ่งวัด โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากสิทธิของผู้ป่วยและข้อควรตระหนักตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย (กองการพยาบาล, 2541) และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย (วาสนา, 2545)

การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ตามการรับรู้ของผู้ป่วยเอดส์ หมายถึง การที่ผู้ป่วยเอดส์มีความรู้สึก ความคิด และความเข้าใจถึงการกระทำพยาบาลที่เกิดขึ้นจริงต่อตนเอง ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของตนเองที่มีอยู่ให้ได้รับสิทธินั้นๆ ตามกรอบคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยทั้ง 10 ข้อ ซึ่งวัด โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากสิทธิของผู้ป่วย และข้อควรตระหนักตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย (กองการพยาบาล, 2541) และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย (วาสนา, 2545)

## กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์ต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ และศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยเอดส์ต่อการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอดส์ โดยกรอบแนวคิดสิทธิผู้ป่วยนั้นยึดตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย 10 ข้อ ที่ประกาศโดยองค์การวิชาชีพ ประกอบด้วย แพทยสภา สภาการพยาบาล สภานิติศาสตร์ ทันตแพทยสภา และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ ประกาศ ณ วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2541 (กองการพยาบาล, 2541) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. ผู้ป่วยทุกคนมีสิทธิพื้นฐานที่จะได้รับการด้านสุขภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
2. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับการจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติเนื่องจากความแตกต่างด้านฐานะ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา สังคม ลัทธิการเมือง เพศ อายุ และลักษณะของความเจ็บป่วย

3. ผู้ป่วยที่ขอรับบริการด้านสุขภาพมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลอย่างเพียงพอและเข้าใจชัดเจนจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเลือกตัดสินใจในการยินยอมหรือไม่ยินยอมให้ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพปฏิบัติต่อตน เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือรีบด่วนหรือจำเป็น
4. ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะอันตรายถึงชีวิต มีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือรีบด่วนจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยทันที ตามความจำเป็นแก่กรณี โดยไม่คำนึงว่าผู้ป่วยจะร้องขอความช่วยเหลือหรือไม่
5. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบชื่อ สกุล และประเภทของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพที่เป็นผู้ให้บริการแก่ตน
6. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะขอความเห็นจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพอื่น ที่มีได้เป็นผู้บริการแก่ตน และมีสิทธิในการขอเปลี่ยนผู้ให้บริการและสถานบริการได้
7. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง จากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยเคร่งครัด เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ป่วยหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย
8. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลอย่างครบถ้วน ในการตัดสินใจเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการเป็นผู้ถูกทดลองในการทำวิจัยของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ
9. ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเฉพาะของตนที่ปรากฏในเวชระเบียนเมื่อร้องขอ ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น
10. บิดา มารดา หรือผู้แทน โดยชอบธรรม อาจใช้สิทธิแทนผู้ป่วยที่เป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบแปดปีบริบูรณ์ ผู้บกพร่องทางกายหรือจิต ซึ่งไม่สามารถใช้สิทธิด้วยตนเองได้

### ความสำคัญของงานวิจัย

1. เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอคส์ของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ ให้สอดคล้องกับการรับรู้ของผู้ป่วยเอคส์
2. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมความรู้ในการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยเอคส์ แก่ผู้ให้บริการทางด้านสุขภาพ
2. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเรียนการสอนด้านพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและด้านจริยธรรมในการดูแลผู้ป่วยเอคส์